

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Studia środkowoeuropejskie cz. 1: Historia Europy Środkowej na tle porównawczym**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-SSEu.1-01sm2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny – ścieżka międzyprzedmiotowa
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I-III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW): **30 h W**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. dr hab. Józef Dobosz – medieval@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - zapoznanie się z wybranymi zagadnieniami kształtowania i rozwoju regionu Europa Środkowa;
 - przybliżenie głównych kierunków rozwoju politycznego, gospodarczego oraz kulturowego Europy Środkowej (porównawczo) ze zwróceniem uwagi na miejsce Polski;
 - wskazanie na asynchronizmy w rozwojowe Europy;
 - wskazanie na elementy dziedzictwa średniowiecza (Europa barbarzyńska) mające wpływ na późniejsze epoki (tradycja i innowacja).
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	posiada podstawową wiedzę na temat etapów rozwoju historycznego Europy Środkowej oraz związanych z nim przemian politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych;	K_W05, K_W06, K_W10, K_U01, K_U02, K_U05, K_U08
EU_02	zna i rozumie mechanizmy różnicowania się państw i społeczeństw środkowoeuropejskich, ich uwarunkowania i skutki, ramy i normy relacji politycznych, społecznych i gospodarczych;	K_W01, K_W05, K_W06, K_U02, K_U05, K_U08
EU_03	zna i potrafi samodzielnie analizować oraz interpretować źródła historyczne dotyczące dziejów Europy Środkowej z wykorzystaniem wybranych metod badań historycznych;	K_KW08, K_K03, K_KW08, K_U06, K_U07
EU_04	potrafi opisać wybrane zagadnienia z zakresu przemian społeczno-kulturowych i politycznych w Europie Środkowej oraz dyskutować na ich temat z wykorzystaniem właściwej terminologii, przekazów źródłowych i tekstów historiograficznych;	K_U04, K_U05, K_U08, K_U18, K_K03, K_K04

EU_05	ma świadomość konieczności samodzielnego zdobywania i poszerzania wiedzy we wskazanym obszarze z wykorzystaniem różnorodnych technik i zasobów informacyjnych.	K_U04, K_U05, K_U08, K_U18, K_K03, K_K04
-------	--	--

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
I. Wprowadzenie, czyli czym jest i czym nie jest Europa Środkowa? 1. Strefy cywilizacyjne w Europie – między antykiem i średniowieczem: a. czynnik geograficzny; b. czynnik kulturowy; c. czynnik polityczny; d. czynnik gospodarczo-społeczny.	EU_01 – 05
II. <i>Barbaricum</i> . 1. Przed wielką wędrówką ludów. 2. Barbarzyńska Europa po wielkiej wędrówce.	EU_01 – 05
III. Europa Środkowa w wiekach średnich. 1. Ku narodzinom Młodszej Europy (VIII–X wiek): a. pojęcie Młodszej Europy (czynnik geograficzny, polityczny, ekonomiczny, etniczny i kulturowy); b. od plemion do organizacji wczesnopaństwowych; c. podziały polityczne i narodziny stabilnych organizmów państwowych; d. podstawy gospodarcze i społeczne; e. kwestie ustrojowe; f. od pogaństwa do chrześcijaństwa. 2. Średniowieczne monarchie środkowoeuropejskie i ich dynastie: Polska, Czechy i Węgry (do przełomu XIII/XIV wieku): a. wokół początków państw i dynastii, czyli od legendy do naukowego badania problemu; b. podstawy terytorialne; c. ustrój, władza, gospodarka i społeczeństwo; d. od monarchii do poliarchii i z powrotem. 3. Ku modernizacji (XIV/XV wiek) a. od monarchii patrymonialnej ku społeczeństwu stanowemu; b. przemiany gospodarcze; c. nowa mapa polityczna i nowe dynastie.	EU_01 – 05
IV. W czasach nowożytnych 1. Rzeczpospolita Obojga Narodów, czyli od Złotego Wieku ku przepaści. 2. Wiedeń (1515) i Mohacz (1526) oraz ich konsekwencje polityczne. 3. Przemiany polityczne – nowe potęgi i ich rozwój. 4. Gospodarka i procesy refeudalizacji. 5. Religijna mozaika Europy Środkowej. 6. Próba podsumowania, czyli Europa Środkowa u progu nowoczesności.	EU_01 – 05
V. Długi wiek XIX 1. Przemiany polityczne – od Wiednia do Wersalu a. burzliwe dzieje w dobie napoleońskiej; b. Kongres wiedeński i jego konsekwencje; c. rewolucje, powstania i wojny. 2. Wielonarodowe monarchie i ich narody: a. Austria/Austro-Węgry; b. Prusy/Niemcy; c. Rosja;	EU_01 – 05

3. Przeżytki feudalizmu i wchodzenie w kapitalizm.	
VI. W XX wieku 1. Okres międzywojenny: a. nowy ład polityczny i mapa Europy; b. ustroje polityczne; c. społeczeństwo i gospodarka. 2. II wojna światowa. 3. Czasy powojenne: a. w dwubiegunowym świecie; b. nowe tendencje – nowe państwa; c. Grupa Wyszehradzka.	EU_01 – 05

5. Zalecana literatura:

Felczak W., *Historia Węgier*, Wrocław 1966 i wyd. następne;
 Halecki O., *Historia Europy, jej granice i podziały*, Lublin 1994;
 Heck R., Mieczysław Orzechowski, *Historia Czechosłowacji*, Wrocław 1969;
 Kłoczowski J., *Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza*, Warszawa 2003 (lub inne wydanie), gdzie bibliografia przedmiotu;
 Kłoczowski J., *Europa Słowiańska w XIV–XV wieku*, Warszawa 1984;
 Modzelewski K., *Barbarzyńska Europa*, Warszawa 2004 (lub inne wydanie);
 Samsonowicz H., *Północ – Południe*, Wrocław 1999;
 Skowronek J., Tanty M., Wasilewski T., *Historia Słowian południowych i zachodnich*, Warszawa 1978;
Słownik historyczny Europy Środkowo-Wschodniej, red. J. Tyszkiewicz, Część I: Państwa Grupy Wyszehradzkiej, Warszawa 2006;
 Szűcs J., *Trzy Europy*, Lublin 1995;
 Tomaszewski J., *Czechy i Słowacja*, Warszawa 2006 lub 2008 [Historia państw świata XX wieku];
 Wandycz P.S., *Cena wolności. Historia Europy Środkowo-Wschodniej od średniowiecza do współczesności*, Kraków 1995.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	x
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	x
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne	x	x	x	x	x	
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	25
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień związanych z dziejami Europy Środkowej, umiejętność prowadzenie dyskusji na tematy poruszane w trakcie zajęć, wysoki poziom merytoryczny i retoryczny wypowiedzi podczas zaliczenia;

dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, nieznaczne potknięcia w merytorycznej argumentacji postawionych przez siebie tez oraz w retoryce wypowiedzi w czasie zaliczenia;

dobry (db; 4,0): możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze umiejętności analizy porównawczej i uzasadniania własnego stanowiska;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość przedstawionych na zajęciach zagadnień związanych z dziejami Europy Środkowej, poprawna umiejętność krytycznej analizy lektury;

dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień związanych z dziejami Europy Środkowej, dające się zauważyć braki w umiejętności argumentowania swoich poglądów podczas zaliczenia;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień związanych z dziejami Europy Środkowej, niezadowalająca wypowiedź pod względem merytorycznym podczas zaliczenia.